

ROKODELSKA SHEMA (za rokodelsko panogo) **LONČARSTVO**

Rokodelska panoga	LONČARSTVO
	(SLOVENSKO TRADICIONALNO LONČARSTVO TER UNIKATNO IN MALOSERIJSKO LONČARSTVO) <i>Praktični preizkus izdelave izdelkov za podpanogo:</i> a. SLOVENSKO TRADICIONALNO LONČARSTVO <i>Praktični preizkus izdelave izdelkov za podpanogo:</i> b. UNIKATNO IN MALOSERIJSKO LONČARSTVO

PEDAGOŠKO ANDRAGOŠKO USPOSABLJANJE	Predlagano število ur pedagoško andragoškega usposabljanja
Psihologija <ul style="list-style-type: none">- Temeljni dejavniki za razvoj osebnosti (adolescenca, puberteta, tipične značilnosti mladostnika, biološke in socialne potrebe)- Učni stili- Motivacija Komunikacija	Teoretični del: 6 ur

<ul style="list-style-type: none"> - Potek komuniciranja (delež v komuniciranju, poslušanje, nebesedno komuniciranje, pogoji za uspešno komunikacijo, prvo srečanje, razgovor in dober vtis, poslovni bonton, komunikacija z udeležencem) <p>Ergodidaktika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ergonomija (najpomembnejši vplivi okolja na človeka v delovnem procesu, pridobivanje znanja v urejenem okolju, dejavniki, ki vplivajo na varno delo, pomen varovanja okolja, podjetniško vedenje v delovnem okolju) <p>Načrtovanje procesa praktičnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom - Mentor (bistveni poudarki odnosa mentorja do udeleženca, osnovne naloge mentorja, lastnosti dobrega mentorja, načrtovanje izvajanja rokodelske naloge) <p>Načela uspešnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postopno in sistematično osvajanje znanj, nazornost, aktivnost, povezanost teorije in prakse, individualizacija - Kako pridobivamo znanje in spretnosti 	
<p>Metode praktičnega usposabljanja z delom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom (strokovni in vsebinski del, pedagoški in metodični del, materialno tehnični del priprave) - Metode za izvedbo praktičnega usposabljanja (besedne metode, metoda demonstracije, metoda posnemanja, metoda štirih stopenj) <p>Vrednotenje pričakovanih izidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preverjanje znanj in spretnosti 	<p>Delavnice:</p> <p>6 ur</p>

Lastnosti materialov	<ul style="list-style-type: none">– grogi– drugi minerali– oksidi– pigmenti– engobe– podglazurne barve– glazure– pomožni materiali <p>a. Slovensko tradicionalno lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none">– lokalne gline, primerne za oblikovanje na vretenu– lokalne gline, ki pri sušenju in žganju ne pokajo– engobe v barvah, ki so značilne za slovensko tradicionalno lončarstvo– glazure v barvah in transparentci, ki je značilna za slovensko ljudsko lončarstvo <p>b. Unikatno in maloserijsko lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none">– različne gline s poznanimi lastnostmi, kot so barve, krčenje, temperaturna obstojnost, poroznost, velikost granulata, viskoznost itd.– kemijska sestava in velikost granulata šamotov, peskov, grogov in drugih mineralov	
-----------------------------	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – barva, gostota in temperaturna obstojnost pigmentov in engob – barva, gostota, temperaturna obstojnost, prosojnost, lesk itd. glazur – gostota, čas strjevanja in poroznost mavca – gostota in čas strjevanja gumijastih materialov – 	
Orodja in naprave	<p>a. Podpanoga Slovensko tradicionalno lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lončarsko vreteno, značilno za slovensko tradicionalno lončarstvo – peč za žganje keramike, priporočena za žganje z drvmi – delovna miza – večje pomivalno korito – mešalec za predelavo gline – mlin za mletje mineralov – tradicionalna drobna lončarska orodja <p>b. Podpanoga Unikatno in maloserijsko lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lončarsko vreteno – različne peči za žganje keramike – pomivalno korito – mešalec za predelavo gline – mlin za mletje mineralov 	

	<ul style="list-style-type: none"> – različno drobno orodje – komora za glaziranje z vodnim filtrom – kompresor in pištola za glaziranje – različne preše za ekstrudiranje 	
Tehnologija izdelave	<p>a. Podpanoga Slovensko tradicionalno lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izbor oblike in dekoracije, ki je značilna za slovensko tradicionalno lončarstvo določene regije – priprava materialov in orodja – izdelava oblike na lončarskem vretenu <p>b. Podpanoga Unikatno in maloserijsko lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skiciranje in načrtovanje – izdelava kalupov, šablon in drugih drobnih pripomočkov – izdelava prototipa in korekcije – organizacija produkcije – priprava materialov in orodja – izdelava oblike na lončarskem vretenu – dodelava detajlov in dekoracija – sušenje, žganje, glaziranje – drugo (in eventuelno tretje) žganje – pakiranje in skladiščenje – distribucija 	<p><i>Izdelava in dekoracija vseh treh izdelkov: 4 ure</i> <i>Preverjanje znanja: 2 uri</i></p>

<p>Pomen izdelka za ohranjanje kulturne dediščine</p>	<p>a. Podpanoga Slovensko tradicionalno lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>nadaljevanje tradicije</i>– <i>oživljanje tradicionalnih znanj</i>– <i>uporaba lokalnih oziroma trajnostnih gradiv</i> <p>b. Podpanoga Unikatno in maloserijsko lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>kakovostno rokodelstvo je ena izmed najpomembnejših podlag za dober design</i> <p><i>Lončarstvo se je v današnji čas ohranilo kot dediščina obrtne tradicije vaških in mestnih lončarjev. Sodi med najstarejše obrti na Slovenskem. Prvi zapisi o lončarjih ob reki Dreti so iz leta 1340, prva omemba ljubljanskega lončarja je iz leta 1391. Lončarstvo je obstajalo kot poklicna obrt, na podeželju pa je bilo razvito večinoma kot domača obrt. Pomembna lončarska središča so nastala ob nahajališčih gline (Ljubno na Gorenjskem, Komenda, Ribniška dolina, Krško polje, Šentjernejsko polje, okolica Celja, Dravsko in Ptujsko polje, Prekmurje, Bela krajina). Lončarji so izdelovali nujno potrebne predmete vsakdanje uporabe, ki so jih prodajali doma ali na sejmi, lončenino pa so tovorili tudi v bolj oddaljene kraje. Lončarjem in njihovim družinam je prodaja lončenine zagotavljala pomemben vir dohodkov, tako da je lončarjenje blažilo socialne probleme ljudi.</i></p>	
--	---	--

PREVERJANJE PRAKTIČNE USPOSOBLJENOSTI	Merila za preverjanje kakovosti izdelka/izdelkov	Izločilni kriteriji
Tehnološka dovršenost in kakovost izdelka/izdelkov	<p>a. Slovensko tradicionalno lončarstvo <i>Kandidat bo moral izdelati in okrasiti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – SKLEDO – POTIČNICO – MAJOLIKO <ul style="list-style-type: none"> – poznavanje zgodovinskega razvoja izdelka in njegove uporabe – oblikovne razlike in razlike v okraševanju izdelkov po različnih slovenskih regijah – izbor in priprava materialov in pripomočkov – obvladovanje veščine vrtenja – ustreznost, skladnost oblike in obdelava detajlov – vsebinska in oblikovna izvedba dekoracije – znanje sušenja, žganja in glaziranja izdelka – prezentacija izdelkov in svojega poslanstva <p>Čas izdelave izdelka: 4 ure</p> <p>Preverjanje: 2 uri</p>	<p>a.) Slovensko tradicionalno lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nepoznavanje zgodovinskega razvoja in uporabe izdelka – nepoznavanje oblik in okrasja slovenske tradicionalne lončevine iz različnih regij – nepoznavanje materialov in pripomočkov za izdelavo slovenske tradicionalne lončevine – slabo obvladovanje dela na lončarskem vretenu – neskladje oblike in detajlov izdelka – neustrezna vsebinska in oblikovna plat dekoracije

	<p>b. Unikatno in maloserijsko lončarstvo <i>Kandidat bo moral izdelati in okrasiti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KROŽNIK – VRČ – ČAJNIK <ul style="list-style-type: none"> – poznavanje svetovnega, tehnološkega in likovnega razvoja unikatne in maloserijske lončevine – izbor in priprava materialov, pripomočkov in načina izdelave – obvladovanje veščine glavnih načinov uporabe lončarskega vretena – skladnost, inovativnost in avtorska prepoznavnost unikatne in maloserijske lončevine – vsebinska in oblikovna izvedba dekoracije – obvladovanje sušenja in žganja lončevine – prezentacija izdelkov in svojega poslanstva <p>Čas izdelave izdelka: 4 ure</p> <p>Preverjanje: 2 uri</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slabo poznavanje postopkov sušenja in žganja izdelkov – slaba prezentacija izdelkov in poslanstva svojega dela <p>b.) Unikatno in maloserijsko lončarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nepoznavanje zgodovine lončarstva – nepoznavanje svetovnega, tehnološkega in likovnega razvoja lončevine – neustrezen izbor postopkov, materialov in pripomočkov – slabo poznavanje procesov sušenja in žganja keramike –
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none">– slabo obvladovanje večine dela na lončarskem vretenu– neustreznost in neskladnost oblike ter detajlov izdelka– nepoznavanje pojma avtorsko delo
--	--	---

Soglašam:

Matjaž Han

Minister za gospodarstvo, turizem in šport

